

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) 2020/1303**ze dne 14. července 2020,**

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012, pokud jde o kritéria, která by orgán ESMA měl vzít v úvahu, aby mohl rozhodnout, zda ústřední protistrana usazená v třetí zemi je, nebo se pravděpodobně stane systémově významnou pro finanční stabilitu Unie nebo jednoho či více jejích členských států

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů ⁽¹⁾, a zejména na čl. 25 odst. 2a druhý pododstavec uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Při posuzování stupně systémového rizika, které ústřední protistrana z třetí země představuje pro finanční stabilitu Unie nebo jednoho či více jejích členských států, by měl orgán ESMA vzít v úvahu soubor objektivních kvantitativních a kvalitativních faktorů, které odůvodňují jeho rozhodnutí uznat ústřední protistranu z třetí země jako ústřední protistranu tier 1 nebo tier 2. Rovněž by měl vzít v úvahu všechny podmínky, za nichž Komise přijala své rozhodnutí o rovnocennosti. Při posuzování rizikového profilu ústřední protistrany z třetí země musí orgán ESMA zejména zvážit objektivní a transparentní kvantitativní ukazatele činnosti, pokud jde o obchodování s účastníky clearingového systému usazenými v Unii nebo obchody denominované v měnách Unie, a to v době posouzení. I když musí ESMA zvažovat činnost ústřední protistrany celkově, jeho posouzení by mělo odrážet riziko, jaké by mohla konkrétní ústřední protistrana přinést pro finanční stabilitu Unie.
- (2) Při určování kritérií, které má ESMA vzít v úvahu při zařazení ústřední protistrany z třetí země do stupně, je třeba zvážit povahu transakcí, jejichž clearing tato ústřední protistrana provádí, včetně jejich složitosti, rizikového profilu a průměrné splatnosti, jakož i transparentnost a likviditu příslušných trhů a míru, v níž jsou clearingové aktivity této ústřední protistrany denominovány v eurech nebo jiných měnách Unie. V tomto ohledu mohou zvláštní charakteristiky týkající se některých produktů, jako jsou zemědělské výrobky kotované a obchodované na regulovaných trzích v třetích zemích, které se týkají trhů sloužících z velké části domácím nefinančním protistranám v této třetí zemi, jež řídí svá komerční rizika prostřednictvím těchto smluv, představovat pro členy clearingového systému a obchodní systémy v Unii zanedbatelné riziko, neboť mají nízkou míru systémové provázanosti.
- (3) Země, v nichž ústřední protistrana působí, rozsah služeb, které poskytuje, charakteristiky finančních nástrojů, jejichž clearing provádí, jakož i objem clearingů jsou objektivní ukazatele složitosti podnikání této ústřední protistrany. Při zohlednění kritéria uvedeného v čl. 25 odst. 2a písm. a) nařízení (EU) č. 648/2012 by proto orgán ESMA měl vzít v úvahu vlastnickou, obchodní a podnikovou strukturu ústřední protistrany, jakož i rozsah, povahu a složitost clearingových služeb nabízených touto ústřední protistranou a míru významu těchto služeb pro členy clearingového systému a klienty („účastníky clearingového systému“) usazené v Unii. Přestože by měl být systémový význam ústřední protistrany posuzován celkově, orgán ESMA by měl zvláště zohlednit podíl obchodů ústřední protistrany denominovaných v měnách Unie, jakož i podíl obchodů ústřední protistrany pocházejících od účastníků clearingového systému usazených v Unii. U ústřední protistrany, u níž je větší pravděpodobnost, že bude pro Unii systémově významná, je důležité, aby orgán ESMA posoudil strukturu a vlastnictví skupiny, jejíž součástí může být tato ústřední protistrana, aby bylo možné určit, zda jsou ohroženy zájmy Unie. Dále je třeba posoudit také velikost, likviditu a transparentnost trhů, které tato ústřední protistrana obsluhuje, aby mohl orgán ESMA lépe pochopit riziko pro členy clearingového systému usazené v Unii při provádění aukce v rámci řízení selhání.
- (4) Zásadními prvky, které je třeba zvážit při posuzování kapacity ústřední protistrany, aby bylo možné zvládnout případný nepříznivý vývoj, jsou kapitál ústřední protistrany a finanční zdroje rezervované účastníky clearingového systému, jakož i druh a povaha kolaterálu, který poskytují. Při zohlednění kritéria uvedeného v čl. 25 odst. 2a písm. b) nařízení (EU) č. 648/2012 by proto orgán ESMA měl mít přehled o finančních zdrojích, které bude mít tato ústřední protistrana k dispozici v případě selhání nebo události jiné než selhání. ESMA by měl také zohlednit, zda jsou tyto zdroje zajištěné, nezajištěné, rezervované, nerezervované, financované nebo nefinancované, jakož i prostředky, které ústřední strana používá k poskytnutí právní jistoty a důvěry, pokud jde o zúčtování plateb, které provádí, a kolaterál, s nímž musí počítat. Konečně by orgán ESMA měl zvážit existenci, povahu a účinek rámce pro ozdravné postupy a řešení krize ústředních protistran v jurisdikci, v níž působí ústřední protistrana žádající

(1) Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1.

o uznání. Tyto rámce pro ozdravné postupy a řešení krize by měly být posuzovány ve srovnání s mezinárodně sjednanými pokyny a klíčovými atributy. Při posuzování rizika vypořádání a rizika likvidity by orgán ESMA měl věnovat zvláštní pozornost těm ústředním protistranám, které pravděpodobně mají systémový význam, a zkoumat, jak bezpečný přístup k likviditě tyto ústřední protistrany mají, jakož i tlaky na likviditu v měnách Unie. Přestože by bezpečnost plateb a vypořádání mohla být posílena využitím technologie distribuované účetní knihy nebo jiných moderních technologií, měl by orgán ESMA věnovat zvláštní pozornost dalšímu riziku, které to může ústředním protistranám přinést, zejména kybernetickému riziku.

- (5) Povaha podmínek uložených ústřední protistraně, aby měli účastníci clearingového systému přístup k jejím službám, a vzájemné propojení mezi těmito účastníky clearingového systému mají své důsledky pro způsob, jak může být ústřední protistrana ovlivněna nepříznivou událostí v souvislosti s těmito účastníky. Při zohlednění kritéria uvedeného v čl. 25 odst. 2a písm. c) nařízení (EU) č. 648/2012 by proto orgán ESMA měl pokud možno určit totožnost účastníků clearingového systému v ústřední protistraně, zejména v případě, že tato ústřední protistrana poskytuje služby účastníkům clearingového systému usazeným v Unii. Orgán ESMA by měl také určit podíl na příslušném trhu nebo relativní význam účastníků clearingového systému nebo skupin účastníků clearingového systému v této ústřední protistraně. Pokud je to nezbytné pro posouzení dopadu, jaký by to mohlo mít na strukturu členů clearingového systému, měl by orgán ESMA posoudit podmínky a možnosti, za nichž ústřední protistrana poskytuje přístup ke svým clearingovým službám. V souvislosti s ústřední protistranou, která je pro Unii pravděpodobně systémově významná, by měl orgán ESMA posoudit, zda jsou právní a omezitelné požadavky, které ústřední protistrana ukládá členům svého clearingového systému, dostatečně přísné.
- (6) Je možné, že v případě přerušení provozu ústřední protistrany budou účastníci clearingového systému muset spoléhat, přímo či nepřímo, na poskytování podobných či stejných služeb jinými ústředními protistranami. Aby bylo možné posoudit relativní význam protistrany žádající o uznání, měl by proto orgán ESMA při zohlednění kritéria uvedeného v čl. 25 odst. 2a písm. d) nařízení (EU) č. 648/2012 určit, zda účastníci clearingového systému mohou nahradit některé nebo všechny clearingové služby poskytované touto ústřední protistranou službami poskytovanými jinými ústředními protistranami, zejména v případě, kdy jsou tyto alternativní ústřední protistrany schváleny nebo uznány v Unii. Pokud mohou členové clearingového systému a klienti usazení v Unii provést clearing některých produktů spadajících pod povinnost clearingů pouze u jedné ústřední protistrany z třetí země, měl by orgán ESMA zvažovat systémový význam této ústřední protistrany s mimořádnou pozorností.
- (7) Ústřední protistrany mohou být mnoha způsoby propojeny s jinými finančními infrastrukturami, jako jsou jiné ústřední protistrany nebo centrální depozitáře cenných papírů. Narušení tohoto propojení může negativně ovlivnit správné fungování ústřední protistrany. Při zohlednění kritéria uvedeného v čl. 25 odst. 2a písm. e) nařízení (EU) č. 648/2012 by proto orgán ESMA měl posoudit, nakolik je ústřední protistrana propojena s jinými infrastrukturami finančního trhu nebo finančními institucemi způsobem, který by mohl mít vliv na finanční stabilitu Unie nebo jednoho či více jejích členských států. Přitom by měl orgán ESMA věnovat zvláštní pozornost těmto propojením a vzájemným závislostem se subjekty, které se nacházejí v Unii. Konečně by měl orgán ESMA určit a posoudit povahu služeb, které ústřední protistrana zajišťuje v rámci outsourcingu, a riziko, jaké mohou tato ujednání představovat pro ústřední protistranu v případě, že tyto služby budou přerušeny nebo jakkoli narušeny.
- (8) Pokud je expozice členů clearingového systému a klientů usazených v Unii vůči ústřední protistraně určena s využitím objektivních kvantitativních ukazatelů jako významná, měl by orgán ESMA u každého kritéria posoudit i další prvky. Čím více těchto ukazatelů ústřední protistrana splňuje, tím větší je pravděpodobnost, že orgán ESMA dospěje k závěru, že tato ústřední protistrana je pro finanční stabilitu Unie nebo jednoho či více jejích členských států systémově významná.
- (9) Toto nařízení v přenesené pravomoci by mělo vstoupit v platnost co nejdříve, aby bylo zajištěno co nejrychlejší uvedení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2099 ⁽²⁾ do praxe,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Povaha, rozsah a složitost obchodní činnosti ústřední protistrany

1. Při zohlednění kritéria uvedeného v čl. 25 odst. 2a písm. a) nařízení (EU) č. 648/2012 posoudí orgán ESMA tyto prvky:

a) země, v nichž ústřední strana poskytuje nebo má v úmyslu poskytovat služby;

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2099 ze dne 23. října 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 648/2012, pokud jde o postupy a orgány zapojené do povolování ústředních protistran a požadavky na uznávání ústředních protistran ze třetích zemí (Úř. věst. L 322, 12.12.2019, s. 1).

- b) rozsah, v němž ústřední strana poskytuje vedle clearingových služeb další služby;
- c) druh finančních nástrojů, jejichž clearing je nebo má být prováděn ústřední protistranou;
- d) zda finanční nástroje, jejichž clearing je nebo má být prováděn ústřední protistranou, podléhají povinnosti clearingů podle článku 4 nařízení (EU) č. 648/2012;
- e) průměrné hodnoty clearingů provedeného ústřední protistranou v průběhu jednoho roku na těchto úrovních:
 - i) na úrovni ústřední protistrany;
 - ii) na úrovni každého člena clearingového systému, který je subjektem usazeným v Unii nebo součástí skupiny podléhající konsolidovanému dohledu v Unii;
 - iii) na úrovni členů clearingového systému usazených mimo Unii nebo kteří nejsou součástí skupiny podléhající konsolidovanému dohledu v Unii, pokud provádějí clearing jménem klientů a nepřímých klientů usazených v Unii, a to agregovaně;
- f) zda ústřední protistrana provedla posouzení svého rizikového profilu podle mezinárodně dohodnutých standardů nebo jinak, použitou metodiku a výsledek tohoto posouzení.

2. Pro účely odst. 1 písm. e) orgán ESMA posoudí následující hodnoty samostatně:

- a) u transakcí s cennými papíry (včetně transakcí financování cenných papírů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2365 ⁽³⁾) hodnotu otevřených pozic nebo čisté otevřené pozice;
- b) u transakcí s deriváty obchodovanými na regulovaném trhu ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ⁽⁴⁾ hodnotu čisté otevřené pozice nebo obrát;
- c) u transakcí s OTC deriváty hrubý a čistý pomyslný zůstatek.

Tyto hodnoty se posuzují podle měn a podle kategorie aktiv.

3. Pokud se uplatní některý z ukazatelů uvedených v článku 6, orgán ESMA kromě prvků uvedených v odstavci 1 tohoto článku posoudí také následující prvky:

- a) vlastnickou strukturu ústřední protistrany;
- b) pokud ústřední protistrana patří do stejné skupiny jako jiná infrastruktura finančního trhu, jako je jiná ústřední protistrana nebo centrální depozitář cenných papírů, podnikovou strukturu skupiny, do které ústřední protistrana patří;
- c) zda protistrana poskytuje clearingové služby klientům nebo nepřímým klientům usazeným v Unii prostřednictvím členů clearingového systému mimo Unii;
- d) povahu, velikost a likviditu obsluhovaných trhů a úroveň dostupných informací o adekvátních údajích o ocenění pro účastníky trhu a všechny obecně uznávané a spolehlivé zdroje ocenění;
- e) zda jsou zveřejněny kotace, předobchodní orientační kupní a prodejní ceny a velikost obchodních pozic;
- f) zda je zveřejněna poobchodní cena, objem a čas transakcí realizovaných nebo uzavřených na trzích obsluhovaných ústřední protistranou a mimo tyto trhy.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2365 ze dne 25. listopadu 2015 o transparentnosti obchodů zajišťujících financování a opětovného použití a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 1).

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349).

Článek 2

Dopad selhání nebo narušení ústřední protistrany

1. Při zohlednění kritéria uvedeného v čl. 25 odst. 2a písm. b) nařízení (EU) č. 648/2012 posoudí orgán ESMA tyto prvky:
 - a) kapitál ústřední protistrany, včetně nerozděleného zisku a rezervních fondů;
 - b) druh a výši kolaterálu, který ústřední protistrana akceptovala a drží, uplatněné snížení, odpovídající metodiku snížení hodnoty, měny, v nichž je kolaterál denominován, a rozsah kolaterálu poskytnutého subjekty usazenými v Unii nebo subjekty, které jsou součástí skupiny podléhající konsolidovanému dohledu v Unii;
 - c) maximální výši marží vybraných ústřední protistranou v jeden den v průběhu období 365 dnů před posouzením orgánem ESMA;
 - d) maximální výši marží vybraných ústřední protistranou v jeden den v průběhu období 365 dnů před posouzením orgánem ESMA od každého člena clearingového systému, který je subjektem usazeným v Unii nebo součástí skupiny podléhající konsolidovanému dohledu v Unii, podle kategorie aktiv, případně odděleného fondu pro riziko selhání;
 - e) v příslušných případech u každého fondu pro riziko selhání ústřední protistrany maximální příspěvky, které ústřední protistrana požadovala a držela v jeden den v průběhu období 365 dnů před posouzením orgánem ESMA;
 - f) v příslušných případech u každého fondu pro riziko selhání ústřední protistrany maximální příspěvky, které ústřední protistrana požadovala a držela v jeden den v průběhu období 365 dnů před posouzením orgánem ESMA od každého člena clearingového systému, který je subjektem usazeným v Unii nebo součástí skupiny podléhající konsolidovanému dohledu v Unii;
 - g) odhad největší platební povinnosti v jeden den celkem a v každé měně Unie, která by vznikla selháním kteréhokoli jednoho nebo dvou největších členů clearingového systému (a jejich přidružených subjektů) v mimořádných, ale možných tržních podmínkách;
 - h) celkovou výši likvidních finančních zdrojů a výši likvidních finančních zdrojů pro každou měnu Unie ve prospěch ústřední protistrany odděleně podle druhu zdrojů, včetně hotovostních vkladů, rezervovaných nebo nerezervovaných zdrojů;
 - i) výši celkových likvidních finančních zdrojů rezervovaných pro ústřední protistranu subjekty usazenými v Unii nebo subjekty, které jsou součástí skupiny podléhající konsolidovanému dohledu v Unii.
2. Pokud se uplatní některý z ukazatelů uvedených v článku 6, orgán ESMA kromě prvků uvedených v odstavci 1 tohoto článku posoudí také následující prvky:
 - a) totožnost poskytovatelů likvidity usazených v Unii nebo poskytovatelů likvidity, kteří jsou součástí skupiny podléhající konsolidovanému dohledu v Unii;
 - b) průměrné a maximální úhrnné denní hodnoty příchozích a odchozích plateb v měnách Unie;
 - c) rozsah, v němž se k vypořádání a platbě používají peníze centrální banky, nebo zda se k vypořádání či platbě používají jiné subjekty;
 - d) rozsah, v němž ústřední protistrana používá ve svém procesu vypořádání/plateb takové technologie, jako je technologie distribuované účetní knihy;
 - e) plán obnovy činnosti ústřední protistrany;
 - f) režim řešení krize vztahující se na ústřední protistranu;
 - g) zda byla pro tuto ústřední protistranu zřízena skupina pro řízení krizí.

Článek 3

Struktura členství clearingového systému ústřední protistrany

1. Při zohlednění kritéria uvedeného v čl. 25 odst. 2a písm. c) nařízení (EU) č. 648/2012 orgán ESMA posoudí:
 - a) členy clearingového systému, a pokud je tento údaj k dispozici, zda klienti nebo nepřímí klienti usazení v Unii nebo klienti, kteří jsou součástí skupiny podléhající konsolidovanému dohledu v Unii, používají clearingové služby ústřední protistrany, a
 - b) různé dostupné možnosti přístupu ke clearingovým službám ústřední protistrany (včetně různých modelů členství a přímého přístupu pro klienty), všechny podmínky pro udělení, odeprání nebo ukončení přístupu.

2. Pokud se uplatní některý z ukazatelů uvedených v článku 6, orgán ESMA kromě prvků uvedených v odstavci 1 tohoto článku posoudí konkrétně všechny právní nebo obezřetnostní požadavky uložené ústřední protistranou členům clearingového systému pro přístup k jejím clearingovým službám.

Článek 4

Alternativní clearingové služby poskytované jinými ústředními protistranami

1. Při zohlednění kritéria uvedeného v čl. 25 odst. 2a písm. d) nařízení (EU) č. 648/2012 orgán ESMA posoudí, zda mohou mít účastníci clearingového systému a klienti usazení v Unii přístup k některým nebo ke všem clearingovým službám poskytovaným ústřední protistranou prostřednictvím jiných ústředních protistran a zda jsou tyto ústřední protistrany schváleny nebo uznány podle článků 14 a 25 uvedeného nařízení.

2. Pokud se uplatní některý z ukazatelů uvedených v článku 6, orgán ESMA kromě prvků uvedených v odstavci 1 tohoto článku také posoudí, zda se služby poskytované ústřední protistranou týkají kategorie derivátů, která podléhá povinnosti clearingů podle článku 4 nařízení (EU) č. 648/2012.

Článek 5

Vztah, vzájemné závislosti nebo jiné interakce ústřední protistrany

1. Při zohlednění kritéria uvedeného v čl. 25 odst. 2a písm. e) nařízení (EU) č. 648/2012 orgán ESMA posoudí rozsah funkcí, služeb nebo činností, které ústřední protistrana zajišťuje v rámci outsourcingu.

2. Pokud se uplatní některý z ukazatelů uvedených v článku 6, orgán ESMA kromě prvků uvedených v odstavci 1 tohoto článku posoudí také následující prvky:

- a) možné důsledky, které by měla neschopnost poskytovatele funkcí, služeb nebo činností v rámci outsourcingu dodržovat jeho povinnosti podle ujednání o outsourcingu, pro Unii nebo jeden či více jejích členských států;
- b) zda ústřední protistrana obsluhuje obchodní systémy usazené v Unii;
- c) zda má ústřední protistrana dohody o interoperabilitě nebo dohody o vázaném zajištění s ústředními protistranami usazenými v Unii nebo spojení s jinými infrastrukturami finančního trhu umístěnými v Unii, jako jsou centrální depozitáře cenných papírů nebo platební systémy, či účast v nich.

Článek 6

Ukazatele minimální expozice členů clearingového systému a klientů usazených v Unii vůči ústřední protistraně

1. Ukazatele pro účely článků 1 až 5 jsou:

- a) maximální čistá otevřená pozice transakcí s cennými papíry, včetně transakcí financování cenných papírů nebo derivátů obchodovaných na burze denominovaných v měnách Unie, u nichž ústřední protistrana v období jednoho roku před posouzením provedla clearing nebo měla v úmyslu v období jednoho roku po posouzení provést clearing, činí více než 1 000 miliard EUR;
- b) maximální pomyslný zůstatek transakcí s OTC deriváty denominovanými v měnách Unie, u nichž ústřední protistrana v období jednoho roku před posouzením provedla clearing nebo měla v úmyslu v období jednoho roku po posouzení provést clearing, činí více než 1 000 miliard EUR;
- c) průměrný úhrnný maržový požadavek a příspěvky do fondu pro riziko selhání pro účty, které mají u ústřední protistrany členové clearingového systému, kteří jsou subjekty usazenými v Unii nebo součástí skupiny podléhající konsolidovanému dohledu Unii, vypočtený ústřední protistranou v čisté výši na úrovni účtů členů clearingového systému v období dvou let před posouzením, je větší než 25 miliard EUR;
- d) odhad největší platební povinnosti vzniklé subjektům usazeným v Unii nebo subjektům, které jsou součástí skupiny podléhající konsolidovanému dohledu v Unii, a vypočtené během období jednoho roku před posouzením, která by vznikla selháním nejméně dvou největších členů clearingového systému a jejich přidružených subjektů v mimořádných, ale možných tržních podmínkách, je větší než 3 miliardy EUR.

Pro účely písmene d) uvedená platební povinnost zahrnuje závazky ve všech měnách Unie převedené podle potřeby na eura.

2. Na základě kritérií uvedených v člancích 1 až 5 může orgán ESMA stanovit, že ústřední protistrana z třetí země je ústřední protistranou tier 2, pouze když je splněn alespoň jeden z ukazatelů v odstavci 1.

Článek 7

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 14. července 2020.

Za Komisi
Ursula VON DER LEYEN
předsedkyně
